

Zásady spoločnosti Arriva na boj proti úplatkárstvu

1. VYHLÁSENIE O ZÁSADÁCH

Predstavenstvo spoločnosti Arriva sa zaväzuje dodržiavať všetky právne predpisy a nariadenia, ktoré sa vzťahujú na jej podnikateľskú činnosť, a dodržiavať najvyššie štandardy správania, čestnosti a bezúhonnosti.

Spoločnosť Arriva nebude tolerovať korupciu ani nezákonné alebo nekalé obchodné praktiky zo strany zamestnancov alebo tretích strán konajúcich v našom mene.

Nebudeme ponúkať, požadovať ani prijímať, či už priamo alebo prostredníctvom tretích strán, žiadne úplatky, stimuly, privilégiá, príspevky alebo iné výhody, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť osoby prijímať objektívne a spravodlivé obchodné rozhodnutia.

2. KTO MUSÍ DODRŽIAVAŤ TIETO ZÁSADY?

Tieto zásady sú záväzné pre všetky spoločnosti Arriva (vrátane spoločností, v ktorých má Arriva väčšinový podiel alebo ich prevádzkuje). Je určená všetkým zamestnancom skupiny Arriva, ktorí vykonávajú prácu na základe písomne uzatvorenej zmluvy. Každá obchodná jednotka musí byť prijať tieto zásady ako celok, alebo v prípade, ak existujú lokálne požiadavky na rozsiahlejšie zásady boja proti úplatkárstvu, implementovať vlastné zásady na základe týchto zásad a v plnom súlade s nimi.

3. BOJ PROTI ÚPLATKÁRSTVU V SPOLOČNOSTI ARRIVA

Tieto zásady sa zaoberajú aspektmi korupcie a trestného správania, ktoré sú súčasťou širšieho chápania finančnej trestnej činnosti, konkrétne úplatkárstva. Existujú významné finančné a reputačné riziká vyplývajúce z porušovania právnych predpisov v oblasti boja proti úplatkárstvu, najmä zákona o podplácaní z roku 2010, zákona parlamentu Spojeného kráľovstva s takmer univerzálnou jurisdikciou, ktorý umožňuje stíhanie fyzických alebo právnických osôb s prepojením na Spojené kráľovstvo bez ohľadu na to, kde k trestnému činu došlo.

Nezabránenie úplatkárstvu v mene organizácie je porušením predpisov spoločnosti, za ktoré sa ukladajú pokuty (bez zákonného limitu). Podľa článku 45 smernice EÚ o verejnom obstarávaní z roku 2004 môže byť spoločnosti Arriva znemožnené uchádzať sa o štátne zákazky.

Fyzickým osobám môže hroziť trest odňatia slobody až na 10 rokov a/alebo pokuta v neobmedzenom rozsahu. Týka sa to aj vedúcich pracovníkov spoločnosti Arriva, ktorí nesú zodpovednosť za udelenie súhlasu alebo tichého súhlasu s úplatkárskeým trestným činom spáchaným spoločnosťou.

3.1. Definície pojmov

Definície pojmov používaných v týchto zásadách:

Úplatkárstvo – prísľub alebo poskytnutie finančnej alebo inej výhody inej osobe s cieľom podnietiť alebo odmeniť osobu za nesprávny výkon funkcie alebo činnosti.

Platby za uľahčenie – platba vykonaná s cieľom uľahčiť alebo urýchliť rozhodnutia alebo kroky štátnych úradov alebo verejných činiteľov. Tieto platby sú zvyčajne „neoficiálne“ a uhrádzajú sa jednotlivým úradníkom.

3.2. Platby za uľahčenie

Vo väčšine krajín, v ktorých spoločnosť Arriva pôsobí, sa platby za uľahčenie považujú za úplatky. Nesmiete ponúkať ani uskutočňovať platby za uľahčenie (bez ohľadu na to, aké sú platby nízke) alebo umožniť ostatným, aby v mene spoločnosti Arriva ponúkali alebo uskutočňovali platby za uľahčenie.

3.3. Úplatky vo forme iných výhod a stimulov

Výhody a stimuly pre tretie strany sú legitímne obchodné praktiky, ale môžu byť aj skrytými úplatkami. Najčastejšie obchodné praktiky, ktoré by mohli byť zneužitú, sú:

- Dary
- Pohostenie
- Charitatívne dary
- Sponzorstvo
- Granty

Všeobecným pravidlom vzťahujúcim sa na tieto druhy príspevkov je, že sú prípustné bez ohľadu na to, či sú poskytnuté alebo prijaté spoločnosťou Arriva, za predpokladu, že:

- Neporušujú žiadne zákony, nariadenia, štandardy správania ani zásady, ktoré sa vzťahujú buď na spoločnosť Arriva alebo na druhú stranu.
- Nemohli by byť interpretované alebo vnímané ako pokus o získanie neoprávnenej výhody alebo inej korupčné ovplyvnenie príjemcu.
- Nemali by spôsobovať rozpaky ani by sa nemali negatívne odraziť na dobrom mene spoločnosti Arriva, druhej strany alebo organizácie druhej strany.

Pravidlá prijatia a schválenia súvisiace s prijatými príspevkami sa uvádzajú v časti 3.6. Ďalšie podrobnosti nájdete aj v prílohe č.1. Manuál pre boj proti úplatkárstvu (HP13 OS12 01AS).

3.4. Nezabránenie úplatkárstvu

Trestný čin „nezabránenia úplatkárstvu“ má prísnu zodpovednosť – to znamená, že ak sa úplatok poskytne v mene spoločnosti Arriva, spoločnosť Arriva je automaticky vinná z nezabránenia úplatkárstvu. Za týchto okolností existuje iba jedna obrana – mať zavedené „primerané postupy“, ktoré majú zabrániť osobám prepojeným s organizáciou takto nezákonne konať.

3.5. Postupy kontroly rizika

Štandardy spoločnosti Arriva v oblasti boja proti finančnej kriminalite stanovujú šesť zásad, ktoré sú základom našich postupov zameraných na kontroly rizika a nášho obranného mechanizmu „primeraných postupov“:

- **Závazok vedenia** – vrcholové vedenie sa zaviazalo predchádzať úplatkárstvu zo strany osôb spojených so spoločnosťou Arriva. Podporujú kultúru, v ktorej úplatkárstvo nie je nikdy prijateľné.
- **Hodnotenie rizík** – spoločnosť Arriva hodnotí povahu a rozsah svojho vystavenia potenciálnym externým a interným rizikám úplatkárstva vo vzťahu k ľuďom a podnikom, s ktorými spolupracuje.
- **Hĺbková preverka** – spoločnosť Arriva využíva postupy hĺbkovej preverky, pričom uplatňuje prístup založený na riziku, pokiaľ ide o osoby, ktoré vykonávajú alebo budú vykonávať služby pre spoločnosť Arriva alebo v jej mene.
- **Komunikácia a školenia** – spoločnosť Arriva sa snaží zabezpečiť, aby jej zásady a postupy zamerané na boj proti úplatkárstvu boli zakotvené a pochopené v celej organizácii aj prostredníctvom školení.
- **Monitorovanie a posudzovanie** – spoločnosť Arriva monitoruje a posudzuje postupy a vnútorné kontroly určené na predchádzanie úplatkárstvu zo strany osôb s ňou spojených a v prípade potreby vykonáva zlepšenia.
- **Proporcionalita** – postupy na predchádzanie úplatkárstvu zo strany osôb spojených so spoločnosťou Arriva sú primerané rizikám úplatkárstva, ktorým čelíme, a povahe, rozsahu a zložitosti našich činností.

3.6. Dary a pohostenie

Dary a pohostenie sú za určitých okolností povolené.

- **Dary** – Prijatie alebo poskytnutie darov je prípustné, ak nie sú určené na ovplyvnenie činnosti alebo získanie neoprávnenej výhody. V závislosti od miestnych zvyklostí a miestnych právnych predpisov môžu povolené dary zahŕňať dary nízkej menovitej hodnoty:
 - Kvetý
 - Čokolády
 - Kniha
 - Malý reklamný predmet s firemným logom
 - Iné predmety s hodnotou do 50 EUR

Prijímanie alebo poskytovanie darov vo forme hotovosti alebo šekov či iných peňažných ekvivalentov je prísne zakázané bez ohľadu na hodnotu.

Skromné reklamné predmety a dary v nominálnej hodnote nie je potrebné oznamovať. Pre vylúčenie pochybností "nominálna hodnota" znamená "menej ako 50 EUR alebo ekvivalent v inej miestnej mene". Všetky ostatné dary musia byť oznámené Vášmu priamemu nadriadenému alebo inej oprávnenej osobe za účelom schválenia. Honosné alebo neprimerane veľké dary nie sú prípustné.

- **Pohostenie** – Prijatie alebo poskytnutie cestovného a ubytovania, jedla a nápojov, zábavy a podujatí (ďalej len „pohostenie“) spoločnosťou Arriva alebo jej zamestnancami je prijateľné, ak je:
 - súvisiace s podnikaním;
 - v primeranej hodnote;
 - v dobrej viere;
 - podľa miestnych právnych predpisov a zvyklostí a
 - príležitostne.

„Primeranosť“ pohostenia závisí od okolností vrátane toho, či je toto pohostenie „bežné“.

Pohostenie nad 100 EUR musí byť vopred oznámené a schválené. Ak je pohostenie poskytované pravidelne (napríklad 4 alebo viackrát ročne), uplatňuje sa nižšia hranica 50 EUR na oznámenie.

Nižšie uvedená tabuľka uvádza prahy hodnôt, pri ktorých sa musia oznamovať, schvaľovať a zaznamenávať dary a pohostenie na účely transparentnosti a monitorovania.

Tieto zásady v podstate nerozlišujú medzi príspevkami (najmä darmi a pohostením), ktoré zamestnancom spoločnosti Arriva poskytujú tretie strany alebo naopak, pričom uplatňujú rovnaké pravidlá v oboch prípadoch.

Riziko, že sa bude javiť, že tretia strana vyvíja alebo sa pokúša vyvíjať neprimeraný vplyv, alebo že bude ovplyvnená je väčšie, ak je treťou stranou verejný činiteľ (pozri tiež Zásady vonkajších vzťahov skupiny (verejní činitelia)), preto sú prahové hodnoty pre oznamovanie a schvaľovanie nižšie.

Hodnoty uvedené v nasledujúcej tabuľke sú len orientačné. Nemusíte poznať presnú hodnotu všetkých darov a pohostenia.

Schvaľovatelia by mali pri rozhodovaní o schválení alebo neschválení prijatia alebo odovzdania položiek zvážiť ich hodnotu, frekvenciu a účasť tretích strán.

Typ príspevku	Čo je prípustné (podľa bodu 3.3) bez oznámenia alebo schválenia?	Čo môže byť prípustné (podľa bodu 3.3) s oznámením a schválením?	Čo nemožno akceptovať?
Dary	<ul style="list-style-type: none"> • Malé reklamné predmety • Dary nominálnej hodnoty (< 50 EUR), pokiaľ nie sú pre/od verejného činiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> • Dary > 50 EUR • Dar akejkoľvek hodnoty verejnému činiteľovi alebo inak spojený s verejným orgánom 	<ul style="list-style-type: none"> • Peňažné prostriedky alebo peňažné ekvivalenty • Čokoľvek, čo by sa mohlo považovať za „honosné“ alebo nadmerné

Pohostenie	<ul style="list-style-type: none"> Pohostenie < 100 EUR (ak nie je prijímaná alebo poskytovaná pravidelne, v takom prípade platí nižšia prahová hodnota pre oznámenie 50 EUR) 	<ul style="list-style-type: none"> Pohostenie > 100 EUR Pohostenie > 50 EUR, ak je prijímaná/poskytovaná pravidelne Pohostenie < 100 EUR od verejného činiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> Čokoľvek, čo by sa mohlo považovať za „honosné“ alebo nadmerné
------------	---	--	--

Oznámenie o daroch alebo pohostení musí byť podané priamemu nadriadenému (alebo oprávnenej osobe) na schválenie **vopred, ak je to možné**. Dôvodom je, že priamy nadriadený môže určiť, že takýto dar alebo pohostenie **nie sú** vhodné a mali by sa vrátiť, neprijať alebo odmietnuť. Vzorový formulár oznámenia je uvedený v manuáli na boj proti úplatkárstvu.

3.7. Sponzorstvo

Na účely týchto zásad predstavuje sponzorovanie alebo sponzorstvo obchodné vzťahy, v ktorých spoločnosť Arriva poskytuje financovanie a/alebo materiálne zdroje alebo služby osobe, skupine alebo organizácii s cieľom, aby spoločnosť Arriva dosahovala svoje interné a externé strategické ciele podnikania. Sponzorovaná strana na oplátku poskytuje služby tým, že poskytuje spoločnosti Arriva alebo jej obchodným jednotkám a dcérskym spoločnostiam vlastný reklamný priestor a marketingové a predajné kanály a poskytuje spoločnosti Arriva prístup k jej cieľovým skupinám. Princípy týchto zásad sa uplatňujú podobne v prípadoch, v ktorých je spoločnosť Arriva sponzorovanou stranou.

Uzatváranie sponzorských zmlúv (priamo alebo nepriamo) v súlade s odsekom 3.3 je prípustné, ale v nasledujúcich prípadoch je prísne zakázané:

- s politickými stranami, politikmi, funkcionármi a verejnými činiteľmi;
- s orgánmi verejnej správy alebo samostatnými jednotkami podriadenými vláde;
- s asociáciami, klubmi, inštitúciami atď., ak v ich správnych radách alebo na iných kľúčových pozíciách pôsobia zamestnanci, výkonné orgány alebo obchodní partneri spoločnosti Arriva, pokiaľ tím Group Compliance skupiny Arriva nesúhlasil s udelením výnimky;
- s osobami, spoločnosťami, organizáciami atď., o ktorých je známe, že ich konanie porušuje právne predpisy, sú spojené s teroristickými aktivitami alebo ktorých mená sú uvedené na sankčnom zozname.

Uzavretie sponzorských zmlúv, ktorých predpokladaná ročná hodnota presahuje 25 000 EUR, je potrebné vopred konzultovať s odd. Arriva Group Compliance (odd. Compliance skupiny) a odd. Group External Communication (odd. pre externú komunikáciu). Generálny právny zástupca skupiny (Group General Counsel) musí takéto sponzorské zmluvy preskúmať a schváliť pred ich podpísom.

Okrem toho, prijatie alebo poskytnutie „sponzorstva“ vo forme hotovosti alebo šekov alebo iných peňažných ekvivalentov priamo fyzickej osobe alebo od nej je prísne zakázané bez ohľadu na hodnotu.

Prijatie alebo poskytnutie sponzorstva fyzickým osobám napríklad za ich účasť na podujatiach na získanie peňazí pre charitatívne organizácie, kde by sa nemala očakávať žiadna protihodnota ani obchodná príležitosť, sa musí považovať za charitatívny dar podľa pravidiel uvedených v bode 3.8 nižšie.

Táto forma sponzorstva je prípustná len za predpokladu, že sponzorstvo sa poskytuje priamo príslušnej charitatívnej organizácii napríklad prostredníctvom online „darovacieho“ účtu.

3.8. Charitatívne dary

Na účely týchto zásad sa charitatívnym darom rozumie dobrovoľný príspevok od skupiny Arriva, ktorý sa na rozdiel od sponzorstva poskytuje bezodplatne a je určený na podporu neziskových alebo charitatívnych cieľov. Patria sem nepeňažné príspevky a služby, ako aj príspevky na (sponzorské) členstvo najmä v spoločensky prospešných a kultúrnych združeníach.

Charitatívne dary nesmú nevhodným spôsobom ovplyvňovať obchodné rozhodnutia, ani nesmú vzbudzovať takýto dojem. Okrem toho nesmú byť v protiklade so záujmami skupiny Arriva alebo spoločnosti skupiny Arriva.

V prípade charitatívnych darov do hodnoty 5 000 EUR vrátane, ak sú prípustné podľa odseku 3.3, musí miestne príslušné predstavenstvo spoločnosti udeliť predchádzajúci písomný súhlas. Predstavenstvo spoločnosti sa však môže rozhodnúť delegovať rozhodnutia týkajúce sa schvaľovania charitatívnych darov na zamestnanca zodpovedného za rozpočet.

Charitatívne dary prevyšujúce hodnotu 5 000 EUR musia byť vopred písomne schválené vedúcim právneho oddelenia skupiny Arriva (Arriva Group's General Counsel).

Spoločnosť Arriva zastáva politicky neutrálny postoj, preto je prísne zakázané poskytovať charitatívne dary politickým stranám alebo v mene politických kandidátov. Pozri tiež Zásady vonkajších vzťahov skupiny (verejní činitelia).

3.9. Granty

Na účely týchto zásad predstavujú granty nenávratné finančné prostriedky alebo produkty poskytnuté jednou stranou (poskytovateľmi grantov) príjemcovi, často (ale nie vždy) neziskovej organizácii, vzdelávacej inštitúcii, právnickej alebo fyzickej osobe.

Na získanie grantu sa vyžaduje určitá forma "písania grantu" vo forme návrhu alebo žiadosti. Väčšina grantov sa poskytuje na financovanie konkrétneho projektu a vyžaduje určitú úroveň dodržiavania predpisov a reportovania.

Pravidlá pre granty sú rovnaké ako pravidlá pre sponzorstvo.

3.10. Záznamy

Prijaté aj ponúknuté dary a pohostenie sa musia zaznamenávať do lokálne vedených registrov, ktoré sa monitorujú a kontrolujú. Lokálne vedené registre musia obsahovať minimálne všetky položky podliehajúce oznamovacej povinnosti uvedené vyššie v bode 3.6. Náklady na príspevky ponúkané podnikmi Arriva musia byť riadne zaznamenané v miestnych účtovných záznamoch s použitím presných opisov a príslušných kódov účtov.

Ak záznam o príspevkoch vzniká prostredníctvom žiadostí o náhradu výdavkov, potom musia byť tieto žiadosti v súlade s miestnou politikou týkajúcou sa výdavkov. Okrem toho je žiadateľ povinný predložiť oznámenie o všetkých daroch alebo pohosteniach, ktoré podliehajú oznamovacej povinnosti, na účely ich zaradenia do príslušného registra.

Príspevky prijaté zamestnancami spoločnosti Arriva nie sú zvyčajne zaznamenané v účtovných záznamoch, preto zoznamy musia obsahovať dostatočné a presné informácie na účely monitorovania, vykazovania a uistenia.

3.11. Vykazovanie príspevkov

Podniky Arriva sú zodpovedné za prvotné monitorovanie a posudzovanie všetkých príspevkov poskytovaných podnikom alebo prijatých ich zamestnancami od tretích strán.

Vedúci oddelenia Compliance (Head of Group Compliance) bude predkladať výročnú správu o daroch, pohosteniach, charitatívnych daroch, sponzorstve a grantoch predstavenstvu spoločnosti Arriva. Spoločnosť Arriva sú povinné predkladať svoje vlastné reporty oddeleniu Compliance (Group Compliance) na účely konsolidácie a posúdenia. Odporúča sa, aby spoločnosti Arriva využívali tieto reporty na pravidelné interné monitorovanie.

Report by mal byť zostavený zo zoznamov darov a pohostenia (aj charitatívnych darov, sponzorstva a grantov, ak sa záznamy na tieto účely uchovávajú) alebo z účtovných záznamov.

Report o poskytnutí príspevkov môže byť kedykoľvek vyžiadaný na účely auditu.

4. Zodpovednosť

Všetci – Všetci musíme dodržiavať tieto zásady a akékoľvek prípadné usmernenia, ktoré s nimi súvisia.

Riaditelia a vedúci zamestnanci – vrátane riaditeľov divízií a vedúcich oddelení skupiny – zodpovedajú za zavedenie a dodržiavanie ustanovení vyplývajúcich z týchto zásad na svojom oddelení.

Vedúci právneho oddelenia a tajomník spoločnosti – je zodpovedný za vytvorenie systému vnútornej kontroly, ktorý je určený na boj proti rizikám úplatkárstva, ktorým čelí spoločnosť Arriva, ako aj na prijímanie opatrení na vyšetrovanie obvinení z úplatkárstva. Tieto opatrenia zahŕňajú vymenovanie vyššieho riadiaceho funkcionára s vhodnou kvalifikáciou na vedenie vyšetrovania.

Výkonný riaditeľ skupiny – zodpovedá za implementáciu týchto zásad. Status implementácie a dodržiavania bude pravidelne reportovaný predstavenstvu spoločnosti Arriva.

5. Máte podozrenie? Ozvite sa!

Každý zamestnanec, obchodný partner alebo zainteresovaná strana spoločnosti Arriva môže podať podnet, môže upozorniť na porušenie týchto zásad, ak sa domnieva, že tieto zásady sú porušované (alebo hrozí ich porušenie). Zamestnanci spoločnosti Arriva musia akékoľvek obavy čo najskôr oznámiť svojmu priamemu nadriadenému alebo Compliance manažérovi.

Okrem toho je možné podať anonymný podnet pomocou **Linky Integrity**, ktorá slúži na oznamovanie nekalých praktík:

- Online formulárom: <https://arriva.integrityline.com/>
- Telefonicky: +421 2 3322 1407
- E-mailom: linkadovery@arriva.sk

Všetky oznámenia sú dôverné. Pri oznamovaní by ste mali uviesť podrobnosti o všetkých podozrivých zúčastnených stranách a o všetkých konkrétnych transakciách, v súvislosti s ktorými máte obavy.

6. Porušenie zásad

Porušenie zásad bude riešené disciplinárnym konaním v súlade s internými predpismi spoločnosti.

Podozrenie zo spáchania trestného činu sa bude vyšetrovať v rozsahu, ktorý je zákonom povolený, a ak sa zistia dôkazy o jeho spáchaní, prijímú sa príslušné opatrenia. Opatrenia môžu zahŕňať ukončenie pracovného pomeru a hlásenie policajným orgánom.

V prípade závažného porušenia právnych predpisov v oblasti boja proti úplatkárstvu sa skupina sama obráti na Úrad pre závažné podvody (alebo na podobný úrad). Akékoľvek takéto kroky vykoná vedúci právneho oddelenia.

V prípade ak nejaký podnik požaduje výnimku z akéhokoľvek ustanovenia tejto smernice kvôli rozporu s miestnymi predpismi, žiadosť o výnimku je potrebné odoslať na posúdenie a schválenie osobe zodpovednej za smernicu na úrovni skupiny a vedúcemu oddelenia Compliance na úrovni skupiny.

7. Ďalšia pomoc a poradenstvo

Tieto zásady je potrebné vykladať v spojení s ďalšími zásadami v oblasti boja proti finančnej kriminalite, ktoré sú k dispozícii na portáli OneArrivanet.

Otázky týkajúce sa interpretácie týchto zásad alebo ich obsahu by mali byť postúpené miestnemu vedúcemu Právneho oddelenia (alebo podobnému vedúcemu) alebo Oddeleniu Compliance (Group Compliance) emailom Podpore oddelenia Compliance (Compliance Support) na adrese supportc@arriva.co.uk.